

23 грудня 2018 року минуло 96 років від дня народження відомого українського хірурга, ученого, педагога, одного із засновників львівської школи загальної хірургії, доктора медичних наук, професора, академіка Дмитра Арсеновича Макара.

Дмитро Арсенович Макар народився 23 грудня 1922 року у селі Береги Самбірського району в селянській родині. У 1942 році з відмінним результатом закінчив українську гімназію у м. Дрогобичі й після студій на лікувальному факультеті Львівського медичного інституту 1949 році отримав диплом лікаря з відзнакою. Цього ж року вступив до трирічної клінічної ординатури на кафедрі шпитальної хірургії, яку на той час очолював І. Грабченко, а згодом професор Л. Кузьменко. Після закінчення клінічної ординатури став працювати асистентом на цій же кафедрі.

У 1956 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Роль переливання крові в терапії тиреотоксикозу». У 1966 році його було обрано доцентом кафедри шпитальної хірургії. У 1970 році Дмитро Арсенович Макар захистив докторську дисертацію «До питання генезу, клініки, діагностики, профілактики та лікування тиреотоксичного кризу». Із 1971 року Дмитро Арсенович — професор кафедри хірургії факультету вдосконалення лікарів та провізорів, а з вересня 1976 року — завідувач кафедри загальної хірургії: спочатку педіатричного та стоматологічного факультетів, а після реорганізації кафедри у 1986 році — завідувач кафедри загальної хірургії, єдиної для всіх факультетів, із 1999 року — професор кафедри.

Д.А. Макар — автор 11 винаходів, понад 200 наукових праць, частина з яких опублікована в закордонних журналах та наукових збірниках. Він займався питаннями загальної хірургії, гнійної хірургії, проблемами лікування гострої та планової біліарної патології, гострого панкреатиту, ускладненої виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. У наукових публікаціях та практичній клінічній роботі професор Д.А. Макар приділяв значну увагу різноманітній патології щитоподібної залози, у тому числі злякисним новоутворенням. Зацікавленістю захворюваннями щитоподібної залози Дмитро Арсенович завдячував своїм незабутнім учителям і друзям, які займалися проблемою ендемічного зоба в Прикарпатті, — доцентам Й. Макарусі та С. Барвінському. Під їх керівництвом почав розробляти надзвичайно складну проблему того часу — лікування тиреотоксикозу, що й лягла в основу спочатку кандидатської, а згодом і докторської дисертації.

Професором Д.А. Макаром усебічно вивчена проблема патогенезу й терапії тиреотоксичного кризу, що дозволило значно покращити результати лікування цього найтяжчого в минулому ускладнення токсичного зоба. Окрім цього, Д. Макар удосконалив низку методик оперативного лікування решти нозологій щитоподібної залози, а також органів панкреатобіліарної зони, гнійнозапальних процесів органів черевної порожнини. Зокрема, він впровадив у практичну медицину ряд оригінальних методик лікування гострої абдомінальної патології (гострого панкреатиту, гострого ускладненого холециститу, гострої кишкової непрохідності, гнійного перитоніту та ін.), що базуються на застосуванні

лімфогенних, ендохоледохеальних, електрофоретичних та череззондових методів регіонарного впливу, по суті, лежать в основі принципово нового сучасного підходу до лікування згаданих контингентів хворих у післяопераційному періоді.

Професор Д. Макар неодноразово брав активну участь у наукових медичних форумах різних рангів. Під його керівництвом були виконані 2 докторські та 7 кандидатських дисертацій, присвячених актуальним проблемам лікування гострої абдомінальної патології, зокрема захворюванням панкреатобіліарної зони. Д. Макар провів близько 13 000 оперативних втручань при різній хірургічній патології шиї, грудної клітки, черевної порожнини та кінцівок.

Професор Д.А. Макар був дійсним членом наукового товариства імені Т.Г. Шевченка, почесним членом Українського лікарського товариства. Безперечним свідченням авторитету Дмитра Арсеновича в широких колах медичної громадськості було обрання його головою Суду лікарської честі.

Багатьом досягненням українська медицина завдячує ініціативним, працьовитим, відданим своїй роботі людям, таким як професор Дмитро Арсенович Макар, і це стосується не лише наукових відкриттів та високої фахової майстерності. З іменем Дмитра Арсеновича пов'язані організація у Львівському медичному інституті однієї з перших в Україні та СРСР інтернатур (1970 рік), налагодження повноцінного функціонування Львівської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги на 1000 ліжок, ініціатива у створенні на її базі міського гнійносептикологічного та панкреатологічного центрів.

Життя Дмитра Арсеновича Макара обірвалося 8 грудня 2004 року. Похований у Львові на Янівському кладовищі.

Високий хірургічний дух, наукові ідеї та напрямки, принципи новаторства та повсякденної організації роботи клініки, доброзичливе ставлення до пацієнтів, учнів та студентів, започатковані професором Макаром, і сьогодні залишаються фундаментом клініки загальної хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, у якому продовжують справу Дмитра Арсеновича його учні та послідовники.

Колектив клініки загальної хірургії

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,
колеги, учні